

ALENKA OŽBOT

Vipava postaja spet privlačna

sreda, 9. avgust 2017, 06:00

Ko si zaželimo osvežitev v reki, pomislimo na Sočo, Idrijco, Bačo ali Nadižo. Malokdo pa v teh vročih dneh išče prijeten kotiček ob Vipavi. Pa bi ga našel. V Mirnu, kjer so ga uredili ob "orehovskem jezu", se v vse bolj čisti reki kopa vse več ljudi. Občine v povodju Vipave pa snujejo projekte, s katerimi naj bi v prihodnjih letih postala turistično zelo zanimiva.

MIREN > "Mi smo se v Vipavi kopali že prej, v zadnjih petih letih, ko aktivno urejamo kopališče ob reki, pa je tukaj vse več ljudi in prihajajo tudi iz okoliških krajev. Reka je vse bolj čista, kar potrjujejo tudi analize," nam je v vročem in soparnem dnevu razlagal **Tom Benak** iz Mirna, ki skupaj s prijatelji poleti uživa v skakanju in plavanju v lenobni reki, v kateri so se naučile plavati generacije domačinov.

Kotiček za sprostitev

Skupina zagnanih domačinov je v zadnjih letih na levem bregu reke v Mirnu, ob "orehovskem jezu", s številnimi prostovoljnimi urami ter ob pomoči krajevne skupnosti in sponzorjev uredila prijeten kotiček z mizami, klopmi in ognjiščem ter skakalnico. Obiskovalci lahko uživajo tudi na splavu, mini hidroelektrarna pa zagotavlja, da na kopališču igra radio. "Imamo tudi wifi. Novogoriški svetnik **Luka Manojlovič** nam je 'častil' internet in dal 200 evrov od sejnine za urejanje kopališča, saj je videl, kako smo zagnani," še pove Benak. Reka je v teh dneh zaradi vročine sicer malo motna in precej topla, v najbolj vročem letošnjem tednu je imela 27 stopinj Celzija. Kot pravijo kopalci, "cveti glen". A kopanje je vseeno užitek, zagotavlja redni obiskovalec kopališča **Damjan Blažič**.

Nekateri pa se, čeprav je Vipava vse bolj čista, bojijo zaplavati v njej, češ da so v njej veliki somi. "Nisem še slišal, da bi koga ugriznili. Po mojem je bolj nevarno, da te piči kača," meni Benak.

Analize kažejo, da se Vipava čisti

Zaradi onesnaženosti je Vipava desetletja veljala kot neprimerna za kopanje, najnovejše analize pa kažejo, da v Mirnu ni več tako. Na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje (NIJZ) po opravljenih mikrobioloških preiskavah ugotavljajo, da so junija odvzeti vzorci vode reke Vipave in vodotoka Vrtojba skladni z mejnimi vrednostmi za kopalne vode oziroma priporočili inštituta. Vzorce so odvzeli v reki Vipavi ob jezu v Biljah, v Orehovljah "pri Šelu" in "pri mlinu" ter v Vrtojbi po iztoku vodotoka iz centralne čistilne naprave Nova Gorica.

Z izgradnjo slednje, ki deluje poldrugo leto in čisti odpadne vode iz Mestne občine Nova Gorica ter občin Šempeter-Vrtojba in Miren-Kostanjevica, torej Vipava vendarle spet pridobiva nekdanji sijaj. "Prej je Vrtojba zelo smrdela, zdaj ne več. Rezultati so že vidni, gospodinjstva pa se še priklapljujejo na napravo, tako da se bo v dveh letih stanje sploh izboljšalo," razlaga župan Občine Miren-Kostanjevica **Mauricij Humar**. Zadovoljen je, da se ljudje že zbirajo ob reki, ki ima po njegovem zelo velik turistični potencial. Izkoristiti ga nameravajo v okviru projekta revitalizacije reke Vipave, ki ga pripravljajo občine v povodju Vipave, zajema pa poplavno varnost, zeleno infrastrukturo in ohranjanje življa, habitatov. Z njim nameravajo kandidirati za denar EU v tej finančni perspektivi. "Razpisi bodo jeseni in upam, da bomo uspešni ter v letih 2018 in 2019 začeli uresničevati projekt," se nadeja župan.

Načrti za učno pot ob reki

Zavod za ribištvo pa z zavodom za varstvo narave, direkcijo za vode, Društvom za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije in občinami Ajdovščina, Miren-Kostanjevica in Nova Gorica v okviru naravovarstvenega projekta Ukrepi za ohranjanje in izboljšanje stanja ogroženih živalskih vrst in habitatov v Vipavski dolini, ob reki Vipavi načrtuje 40 kilometrov dolgo učno pot po celotni Vipavski dolini. Začela se bo v Vipavi in končala na meji z Italijo, kjer se bo povezala z italijansko potjo. *“Cilj poti je prebivalcem in obiskovalcem ponuditi rekreacijsko-sprehajalne površine, kjer si bodo lahko ogledali znamenite vodne ptice Vipave in se seznanili z naravnimi in kulturnimi vrednotami območja. Zgradili bomo tudi ptičjo opazovalnico kjer si bodo lahko obiskovalci poti ogledali vrsto zanimivih ptic in ostalih živali, ki so se naselile na območju opuščenega glinokopa v Renčah,”* razlaga **Gregor Albreht** z Zavoda za ribištvo Slovenije. Poudarja pa, da projekt kot celota še ni uradno odobren oziroma potrjen. Neuradno naj bi se začel letos jeseni in se zaključil jeseni leta 2021, denar zanj pa naj bi prišel iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.